

ENGLANNIN JA SAKSAN TYÖLÄISTEN RAUHANMIELENOSOITUS ⁷⁶

Kuten tunnettua, Englannin ja Saksan porvarillinen lehdistö ja varsinkin katulehtiset ovat käyneet jo kauan shovinistista kampanjaa usuttaen toista maata toisen kimppuun. Englannin ja Saksan kapitalistien kilpailu maailmanmarkkinoilla käy yhä kiivaammaksi. Englannin entinen etusija ja sen jakamaton herruus maailmanmarkkinoilla ovat jääneet menneisyyteen. Saksa kuuluu erikoisen nopeasti kehittyviin kapitalistisiin maihin ja sen teollisuuden tuotteet hakevat itselleen yhä enemmän menekkiä ulkomailta. Taistelu siirtomaista, kaupallisten etujen yhteentörmäykset ovat tulleet kapitalistisessa yhteiskunnassa erääksi tärkeimmäksi sotia aiheuttavaksi syyksi. Eikä ihme, että molempien maiden kapitalistit pitävät sotaa Englannin ja Saksan välillä kiertämättömänä ja että sotilaspiirien edustajat molemmissa maissa pitävät sitä suorastaan toivottavana. Englantilaiset shovinistit tahtovat murtaa vaarallisen kilpailijansa voiman murskaamalla Saksan merivoimien mahdin, Saksan, joka on tällä alalla vielä verrattomasti heikompi kuin Englanti. Saksalaiset junkkerit ja kenraalit sotapukari Vilhelm II etunenässä palavat halusta rynnätä taisteluun Englantia vastaan luottaen siihen, että heillä on mahdollisuus käyttää hyväksi maavoimiensa ylivoimaa, ja toivoen voivansa tyrehdyttää sotavoittojen humulla työläisjoukkojen yhäti kasvavan tyytymättömyyden ja luokkataistelun kärjistymisen Saksassa.

Englannin ja Saksan työläiset ovat päättäneet julkisesti esiintyä kasvavaa sodan vaaraa vastaan. Molempien maiden työväenlehdet ovat jo kauan käyneet alituista taistelua

shovinismia ja militarismia vastaan. Mutta nyt piti ilmaista työväenluokan tahto jotenkin paljon vakuuttavammin kuin lehdistön kautta. Englannin työläiset päättivät lähettää edustajistonsa Berliiniin tuodakseen suurenmoisella mielenosoituksella julki molempien maiden proletariaatin solidaarisen päättäväisyyden käydä sotaa sotaa vastaan.

Mielenosoitus pidettiin Berliinissä sunnuntaina syyskuun 20 (7) pnä. Englannin työläisten edustajilla oli tällä kertaa mahdollisuus esiintyä esteettömästi Berliinin proletariaatin edessä. Kaksi vuotta sitten, kun J. Jaurès päätti esiintyä Berliinissä sosialidemokraattisten joukkojen kokouksessa Ranskan työväenluokan nimessä esittääkseen protestin porvarillisia shovinisteja vastaan, Saksan hallitus kielsi häneltä mahdollisuuden puhua saksalaisille työläisille. Tällä kertaa Saksan hallitus ei tohtinut ajaa pois Englannin proletariaatin edustajia.

Valtava työväenkokous oli kutsuttu koolle erääseen Berliinin suurimpaan saliin. Lähes 5.000 henkeä täytti heti huoneiston, ja monien tuhansien oli jäätävä puistoon ja kadulle. Järjestystä pitivät yllä valitut työväen järjestysmiehet, joilla oli punainen nauha hihassa. Toveri Legien, Saksan työväen ammattiliittojen (niin sanottujen „vapaiden”, s.o. tosiasiaassa sosialidemokraattisten ammattiliittojen) tunnettu johtaja, tervehti Englannin edustajistoa koko Saksan poliittisesti ja ammatillisesti järjestyneen työväenluokan nimessä. Viisikymmentä vuotta sitten — sanoi hän — Ranskan ja Englannin työläiset järjestivät jo mielenosoituksia rauhan puolesta. Silloin uranuurtaja-sosialistien takana ei vielä ollut järjestyneitä joukkoja. Nykyään Englannin ja Saksan työväenliittoihin kuuluu yhteensä $4\frac{1}{3}$ miljoonaa jäsentä. Tämän armeijan nimessä esiintyvät nyt Englannin edustajat ja Berliinin kokous julistaen, että sodan ja rauhan kysymyksen ratkaisu on työväenluokan käsissä.

Vastauspuheessaan Englannin työläisten edustaja Maddison tuomitsi porvariston harjoittaman shovinistisen yllytyksen ja luovutti 3.000 työläisen allekirjoittaman „Britannian työläisten adressin Saksan työläisille”. Allekirjoittaneiden joukossa, sanoi hän, on Englannin työväenliikkeen molempien suuntien edustajia (s.o. sekä sosialidemokraatteja että

„Riippumattoman työväenpuolueen” kannattajia, jotka eivät ole vielä vähänkään johdonmukaisella sosialistisella katsantokannalla). Adressissa osoitetaan, että sodat palvelevat omistavien luokkien etuja. Työläisjoukot kantavat kaikki sodan rasitukset; omistavat luokat hyötyvät kansan kärsimysten kustannuksella. Liittykööt siis työläiset lujasti yhteen taistellakseen sotakiikkoilijoita vastaan ja turvatakseen rauhan!

Muiden Englannin edustajien puheiden sekä Saksan sosialidemokratian edustajan Richard Fischerin puheen jälkeen kokous päättyi siihen, että hyväksyttiin yksimielisesti päätöslauselma, joka tuomitsee „hallitsevien ja riistävien luokkien omanvoitonpyyteisen ja lyhytnäköisen politiikan” sekä tuo julki valmiuden toimia Stuttgartin kansainvälisen kongressin päätöksen mukaisesti, s.o. taistella kaikin voimin ja keinoin sotaa vastaan. Kokouksesta häjaannuttiin järjestyneesti työväen marseljeesia laulaen. Katukulkueita ei pidetty. Berliinin poliisi ja paikalliset sotilasviranomaiset pettyivät odotuksissaan. Saksassa vallitsevaa järjestystä kuvaa se, ettei työläisten rauhallisinkaan mielenosoitus voinut tapahtua ilman poliisien ja sotaväen puuttumista asiaan. Berliinin varusväki oli pantu liikekannalle. Sotaväen osastot oli sijoitettu tarkan suunnitelman mukaan kaupungin eri puolille — etupäässä siten, ettei olisi helposti huomattu, missä sotilaita oli piilossa ja kuinka paljon. Poliisipatrullit kiertelivät kokoussalin lähistöllä olevilla kaduilla ja aukioilla ja varsinkin sieltä palatsiin johtavalla tiellä. Palatsia ympäröi oikea valepukuisten poliisien sekä talojen pihoihin piiloutuneiden sotaväenosastojen ketju. Oli järjestetty monimutkainen poliisivartioiden järjestelmä — poliisiryhmiä seisoi kadunkulmissa, — kaikkiin „tärkeisiin” paikkoihin oli asetettu poliisiupseereita, — poliisipyöräilijät toimivat tiedustelijoina ja ilmoittivat sotilasviranomaisille „vihollisen” jokaisesta askelesta, — siltoja ja kanavan ylikäytäviä vartioitiin kolmin verroin tarkemmin. „Suojeltiin uhattua monarkiaa”, kirjoittaa „Vorwärts”⁷⁷ sarkastisesti kaikkien näiden Vilhelm II hallituksen toimenpiteiden johdosta.

Pidettiin harjoitukset, — lisäämme me puolestamme. Vilhelm II ja Saksan porvaristo harjoittelivat sotilaallista taistelua kapinaan noussutta proletariaattia vastaan.

Tällaiset harjoitukset ovat ehdottomasti ja joka tapauksessa hyödyllisiä sekä työläisjoukoille että sotilaille. Ça ira (näin sitä mennään!), niinkuin ranskalaisessa työväenlaulussa sanotaan. Kertausharjoitukset johtavat nykyään ehkä vielä hyvin hitaasti, mutta sen sijaan hyvin varmasti suureen historialliseen ratkaisuun.

*Kirjoitettu ennen lokakuun
3 (16) päivää 1908*

*Julkaistu ensi kerran v. 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*
